Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Op weg naar een robuuste en wendbare organisatie

Wijziging begroting 2023

Versie 1.1 dd. 7 september 2023

Inhoud

ODRA ligt op koers 3
Inleiding 4
Leeswijzer 4
Hoofdstuk 1 Wijzigingen exploitatie 2023 5
1.1 Begroting 2023 op hoofdlijnen (productie-begroting) 5
Trends in de begroting 5
Productie doelstellingen 5
1.2 Programmabegroting 7
1.3 Exploitatie begroting 8
1.4 Overhead. 11
Hoofdstuk 2: Balans wijzigingen 12
2.1 Balans 2023 12
2.2 Vermogen, bestemmingsfondsen en voorzieningen 12
Bijlagen 15
Bijlage 1; Begrote omzet per klant 16
Bijlage 2; Producten en Diensten overzicht 17
Bijlage 3; Gezamenlijke diensten en projecten en materiele baten 18
Bijlage 4; Specificatie overige kosten 19
Bijlage 5; Kengetallen 20

ODRA ligt op koers

Het is voor het management van ODRA prettig om te kunnen vaststellen dat we het goed doen. We schrijven 'zwarte cijfers' en zien ons werkpakket groeien. Onze opdrachtgevers zijn te spreken over onze prestaties en de kwaliteit. We hebben de wind in de rug, maar dat is geen reden voor genoegzaamheid en achteroverleunen. Het past ook niet bij ons. We willen vooruit en met kennis en kunde bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzamere leefomgeving en via programma's en projecten anticiperen op de maatschappelijke uitdagingen, zoals energie en circulaire economie.

De ontwikkelingen binnen de eigen organisatie, en de regionale en landelijke ontwikkelingen in het VTH-stelsel, geven geen aanleiding voor achterover leunen. We zullen scherp moeten blijven op de uitdagingen en opdrachten die we nu in beeld hebben en hebben opgepakt, en die nog op ons afkomen als landelijk en in Gelderland meer duidelijkheid is over het VTH-stelsel. Ook de introductie van de Omgevingswet 1 januari 2024 heeft impact op onze organisatie. Hoe en wat, dat zal in de loop van volgend jaar duidelijk worden. Het is vooralsnog een vergadertafel-werkelijkheid.

Een van de belangrijkste interne uitdagingen vatten we samen in vier woorden: de basis op orde! Dan doelen we met name op de ondersteuning van het primaire proces. We hebben in najaar 2022 met onze data en applicaties de overstap gemaakt naar the cloud. En die transitie is nog niet afgerond. We gaan dit najaar Office 365 anders inrichten, en we brengen het informatiemanagement op het niveau dat je van een veelbelovende omgevingsdienst mag verwachten. Een actueel inzicht in data vergemakkelijkt in alle opzichten het toezicht op onze eigen prestaties en het toezicht op bedrijven in onze regio.

Een tweede interne uitdaging is in dienst houden van vaste medewerkers en werven van nieuwe medewerkers. We willen het percentage inhuur niet laten oplopen en ZZP'ers het liefst alleen inzetten voor tijdelijke en specialistische klussen. Vinden, binden en boeien is een stevige klus.

Om de groei van ons werkpakket en de opdrachten die voor ons liggen mogelijk te maken, moeten we de Begroting 2023 bijstellen. Ons tarief verhogen we van € 92 per uur naar € 95 per uur. Dat is nodig omdat de papieren werkelijkheid van de oude begroting uit maart 2022 is ingehaald door de actualiteit. We doen een bijstelling van in totaal 4,1 miljoen euro, omdat we extra werk verrichten voor een aantal partners, grote projecten gaan lopen die gefinancierd worden uit de zogenoemde SPUK-gelden en om de gestegen prijzen te kunnen bekostigen.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst Regio Arnhem

Inleiding

Voor u ligt een voorstel om de begroting 2023 te wijzigen. De, door de gemeenteraden en staten van Provincie goedgekeurde begroting 2023, is opgesteld in de eerste maanden van 2022 en door tal van ontwikkelingen niet meer actueel.

Sinds april 2022 is er in de maatschappij, politiek en in onze organisatie veel veranderd. Afgelopen jaar waren er ontwikkelingen die we op het moment van het opstellen van de begroting 2023 niet, of maar ten dele konden overzien.

In februari 2022 waren we als organisatie volop bezig met het met de voorbereidingen voor de omgevingswet, die op dat moment nog een geplande ingangsdatum van 1 juli 2023 zou hebben. Het ministerie van I&W was samen met OD-NL gestart met het opzetten van het IBP-programma, dat in het najaar 2022 heeft geleid tot een omvangrijk programma voor de omgevingsdiensten onder meer ter versterking van de robuustheid van de omgevingsdiensten. Ook zijn in het najaar 2022 tal van andere projecten opgestart en verlengd, zoals programma energie, Theseus, pilot WNB; projecten met substantiële omvang, die nog niet in de begroting 2023 waren meegenomen.

Naast de bovengenoemde inhoudelijke veranderingen zijn er twee financieel-economische ontwikkelingen die nopen tot bijstelling van de begroting.
Op 1 september 2023 hebben we als ODRA onze nieuwe kantoor in gebruik genomen. Dit ging gepaard met een andere wijze van werken (flexibel, mobiel, 'in the cloud'), waarbij tevens het beheer van ICT en huisvesting volledig door ODRA wordt gedaan. Die overstap heeft geleidt tot een structurele besparing de kosten. Deze waren al wel in de begroting 2023 opgenomen op hoofdlijnen, gebaseerd op de business-case voor de transitie, maar nog niet op alle detail-aspecten.
De tweede financieel ontwikkeling betreft de, toch redelijk onverwachte, hoge inflatie en loonontwikkeling, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne. De reguliere indexatie die ODRA toepast in haar begrotingen (2%) bleek in het najaar 2022 / begin 2023 verre van voldoende om de inflatie en de kosten van de nieuwe CAO (7% stijging) te dekken.

In deze begrotingswijziging zijn de bovengenoemde inhoudelijke – en financiële ontwikkelingen meegenomen. Dit resulteert in een gewijzigde begroting, die stijgt van € 20,6 miljoen naar € 24,7 miljoen. De € 4,1 miljoen ophoging bestaat uit € 0,7 miljoen prijs- en loonindexering, en € 3,3 miljoen stijging door de uitvoering van aanvullende opdrachten en projecten.
Het tarief van ODRA stijgt van € 92,- per uur, naar € 95,- per uur. Een stijging van 3,3%.

Leeswijzer

In deze wijziging van de begroting wordt met name ingegaan op de wijzigingen. De reguliere activiteiten en reeds bekende ontwikkelingen in het voorjaar 2022, zijn in de initiële begroting beschreven en verwerkt in de begroting. Voor deze kwalitatief-inhoudelijke toelichting blijft onverkort de initiële begroting van kracht, en vormt samen met deze wijziging het geheel voor 2023.

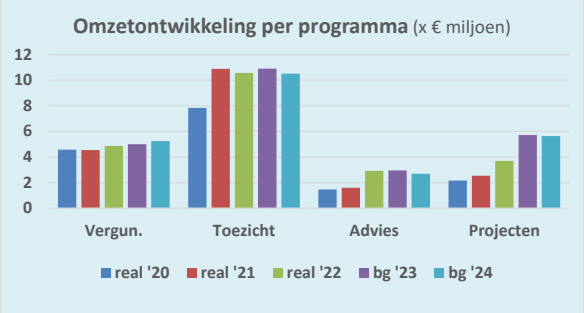
In onderstaande hoofdstukken zijn de kerntabellen voor de begroting opgenomen; achtereenvolgens de productie-begroting vanuit het perspectief van de programma's en taakvelden. Gevolgd door de categoriale begroting met toelichtingen op de personele -en materiele kant van de begroting. Ook de balans is in deze wijziging opgenomen.
In de bijlagen zijn de financiële consequenties voor de partners zichtbaar, evenals specificaties op productniveau.

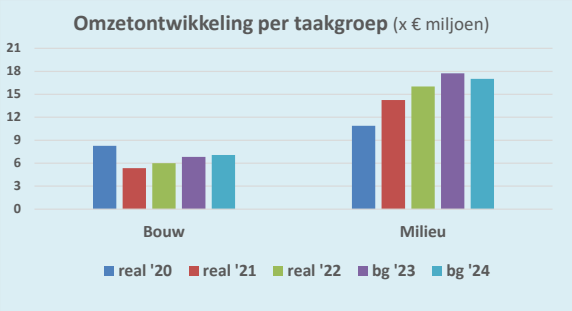
Hoofdstuk 1 Wijzigingen exploitatie 2023

1.1 Begroting 2023 op hoofdlijnen (productie-begroting)

Trends in de begroting

De afgelopen jaren hebben we een forse groei in het takenpakket en dito omzet en bezetting doorgemaakt. Op langere termijn verwachten we dat de trend zich doorzet.
Hieronder is de omzetgroei weergegeven per programma en per taakveld. Daaruit wordt duidelijk dat de omzetgroei zich het meest heeft ontwikkeld bij de projecten. Vergunningen en Advies kennen een regelmatigere groei. Bij Toezicht en handhaving is door het programma 'complexe handhaving' in 2021 al een aanzienlijke verhoging geweest.

De omzet wordt ook bepaald door wijzigingen in de tarieven. In 2021 en 2022 hebben we het uurtarief kunnen stabiliseren op € 92 per uur. (in 2020 € 91). Een stijging van 1% in drie jaar. Met het nu voorgestelde tarief van € 95 per uur stijgen we 4,4% t.o.v. 2020. De inflatie in die zelfde periode (cpi-index) was 12,9%.
De begroting 2024 gaat uit van een tarief van € 99 per uur. De omzet is begroot op € 24,1 miljoen. Dus lager dan deze begroting 2023. Het verschil wordt verklaard doordat in de begroting 2024 'conservatief' is begroot met betrekking tot aanvullende opdrachten en projecten.

De bezetting is in de afgelopen jaren gegroeid van 167 fte (2020) tot nu 218 fte begroot voor 2023. Onze overhead is in diezelfde periode gedaald van 28 naar 26% van de begroting (circa € 0,5 miljoen).

Productie doelstellingen

Hieronder lichten wij de gewijzigde begroting 2023 toe. Dat doen we aan de hand van de productiedoelstellingen en ons systeem van 'beheerste' output-financiering. Daarin wordt onderscheid gemaakt in de levering van producten (met productprijzen), diensten (obv uurtarief) en gezamenlijke diensten (vaste prijzen).
Deze financieringswijze geldt alleen voor dienstverlening aan partners en omgevingsdiensten voor reguliere werkpakketten. Voor de provinciale programma's, Complexe handhaving en Aandachtsbedrijven, geldt dat begroting en financiering geheel is gebaseerd op diensten, en afgerekend worden op werkelijke tijdsbesteding en het uurtarief.

Nieuw in deze begrotingswijziging is een omvangrijk aandeel van projecten, die incidenteel worden gefinancierd grotendeels met subsidies (geldt met name voor de zgn. SPUK-projecten). Voor deze projecten geldt dat ze zijn begroot op uurbasis met specifieke tarieven die in het project zijn voorgeschreven. In onze methodiek zijn deze ondergebracht onder diensten.

De basis in het systeem van 'beheerste – output financiering' is de producten- en dienstencatalogus (PDC). In het najaar 2021 was deze al grotendeels aangepast ten behoeve

van de omgevingswet. Dat de omgevingswet nu een halfjaar later ingaat (per 1 jan 2024) leidt ertoe dat we in de begrotingswijziging geen wijzigingen in de PDC hebben. Per 1 januari 2024 worden er wel enkele modificaties / actualisaties doorgevoerd.

Er heeft nog geen evaluatie plaatsgevonden van de kengetallen voor de producten aan de hand van de resultaten in de jaarrekening 2022. Die evaluatie loopt nog. In deze begrotingswijziging zijn alle kengetallen gelijk aan de kengetallen in de initiële begroting 2023.

Tabel 1; productie begroting

Begroting 2023 op hoofdlijnen x € 1.000	realisatie 2022			init. begr. 2023			benod.cap. in uren	act. begr. 2023		Verschil volume effect	Verschil prijs-effect
	aantallen			aantallen			aantallen				
Baten											
Producten (obv aantallen)	11.364	7.438	38%	10.314	7.352	36%	11.124	8.237	33%	626	259
Diensten (obv uren)	132.563	12.307	63%	119.473	10.992	53%	146.743	13.871	56%	2.509	371
Gezamenlijke diensten		1.526	8%		1.708	8%		1.648	7%	-118	58
Overige baten		592	3%		527	3%		813	3%	286	
Vrijval balansposten		161						95		95	
Totaal baten		22.024			20.577		252.929	24.663		3.398	688
Lasten	aantal fte	€		aantal fte	€		aantal fte	€		aantal fte	
Lasten programma's	7,2	16.085		152,5	15.264	74%	179,2	18.300	74%	26,7	3.036
Lasten overhead	0,0	5.885	27%	36,5	5.314	26%	39,3	6.363	26%	2,8	1.050
Totaal lasten	7,2	21.971		189,0	20.577		218,5	24.663		29,5	4.086
gemid. kengetal producten	7,1			7,7			7,8				
tarief per uur	€ 92,00			€ 92,00			€ 95,00				€ 3,00
Saldo		**53**			**0**			**0**			

Toelichting Producten: (zie ook bijlage "producten")

- Het aantal producten stijgt met 810 stuks, zijnde 8%. De toename vindt met name plaats bij de bouwproducten, zoals vergunningen Briks cat1, en het aantal klachten. Klachten nemen al jaren gestaag toe. De burger wordt 'mondiger' en weten steeds beter de weg te vinden naar ODRA.
- Financieel neemt de omzet vanuit de product-levering met € 0,88 miljoen toe. € 0,63 miljoen is gerelateerd aan toename van het aantal producten, merendeel betrekking hebbende op de Briks scat. 1. Het prijseffect is € 0,26 miljoen

Toelichting Diensten: (zie ook bijlage "diensten")

- Er is een toename van 27.000 uur dienstverlening. Dit is 23% . De toename betreft voornamelijk de projecten die in het najaar 2022 zijn opgestart, en dus niet in de begroting waren opgenomen. Het gaat onder meer om "Spuk-energie", Spuk-IBP, en de pilot op de WNB (wet natuur beheer).
- In het reguliere werk is ook een volume toename; deze betreft aanvullende opdrachten van partners, onder andere op gebied van projectcontroles (energie), begeleiding bij initiatieven Briks, en advisering leefomgeving en bodemsaneringen.
- Financieel neemt de omzet op diensten met € 2,9 miljoen toe.

De gezamenlijke diensten zijn lager begroot dan in de initiële begroting. Dit betreft een technische aanpassing. Activiteiten strafrecht en keten/data gedreven werken tbv de provinciale programma's zijn aldaar onder gebracht.

Een aanvullende post in de geactualiseerde begroting betreft de 'vrijval' van middelen uit de balans. Dit betreffen voorzieningen en bestemmingsreserves die dit jaar door ons zullen worden aangewend. Het gaat om resterende budgetten voor de omzetting naar MBA's (milieu belastende activiteiten) in het kader van de omgevingswet, innovatie-gelden en fonds voor milieumetingen. De oorsprong en omvang zijn verantwoord in de Jaarrekening 2022.

Door de wijzigingen in het aantal begrote producten en toename van aantal diensten, neemt de verhouding tussen deze twee categorieën af. 33% (was 36%) van de omzet is product gerelateerd. De dalende trend van het aandeel producten met vaste productprijs is er al sinds 2020. We betrekken deze trend bij de onderzoeken die vanuit het IBP voor toekomstige andere financieringswijze van omgevingsdiensten.

In tabel 1 zijn ook de lasten weergegeven op basis van de directe- versus indirecte overhead - activiteiten. Een belangrijk kengetal voor onze bedrijfsvoering is het overhead percentage. Met ons meerjarig financieel beleid willen we vanaf 2024 een overhead percentage van maximaal 25% bereiken. In de initiële begroting kwamen we uit op 26%. In de gewijzigde begroting blijven we dit percentage als uitgangspunt hanteren. De overhead groeit evenredig mee met de groei van de omzet. In het voorstel voor actualisatie zullen we rond 26% uitkomen.

1.2 Programmabegroting

De begroting van ODRA presenteren we in een programmabegroting met een extra specificatie naar de taakvelden bouw en milieu. De indeling van programma's en taakvelden volgt de structuur die we hebben afgesproken met onze partners en de omgevingsdiensten in Gelderland.

Tabel 2; baten per programma en taakveld

Baten x € 1.000	realisatie 2022	ini begr. 2023	act begr. 2023	Specificatie taakveld '23 bouw	milieu	algemeen
1. Vergunningverlening	4.860	4.564	4.996	3.498	1.279	220
2. Toezicht en Handhavin	10.568	9.376	10.900	2.533	6.752	1.616
3. Advies	2.911	3.156	2.954	797	2.094	64
4. Stelseltaken						
5. Algemeen en Projecten	3.685	3.481	5.813		495	5.318
Baten	**22.024**	**20.577**	**24.663**	**6.828**	**10.619**	**7.217**
- verhouding				28%	43%	29%
Lasten x € 1.000	**realisatie 2022**	**ini begr. 2023**	**act begr. 2023**	**Specificatie taakveld '23 bouw**	**milieu**	**algemeen**
1. Vergunningverlening	4.780	4.402	4.773	3.342	1.222	210
2. Toezicht en Handhavin	10.428	9.699	10.911	2.535	6.759	1.617
3. Advies	2.766	2.856	2.876	776	2.038	62
4. Stelseltaken	308	400	400			400
5. Algemeen en Projecten	3.689	3.220	5.702		485	5.217
Lasten	**21.971**	**20.577**	**24.663**	**6.653**	**10.504**	**7.506**
- verhouding				27%	43%	30%
Saldo	**53**		**0**	**174**	**115**	**-289**

De actuele begroting gaat uit van een omzet stijging van € 3,9 miljoen. Deze stijging zit voornamelijk in het programma 'projecten'. De reeds genoemde 'spuk' projecten energie en IBP leveren het grootste aandeel.
In alle programma's is de tariefstijging van € 92,- naar € 95,- euro doorgevoerd. Voor een aantal projecten geldt echter dat er een vaste prijs geldt, die al vast ligt in de subsidie voorwaarden. Daar blijft € 92,- gelden voor dit jaar.

Bij de baten is er geen toerekening aan onze stelseltaken in Gelderland. Wij hebben daar geen inkomsten uit. De provinciale programma's, op zich een Gelderland-brede activiteit, is toegerekend aan de programma's Toezicht en handhaving en Algemeen en projecten, op basis van de inhoud van de activiteit. Qua kosten zijn de stelseltaken enkel de kosten die in

rekening worden gebracht Gelderland brede stelseltaak, zoals portaal, HR, communicatie en Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

De toerekening aan de taakvelden geschiedt aan de hand van onze PDC. Omdat er geen wijzigingen worden doorgevoerd in de PDC is de toerekening aan de taakvelden verhoudingsgewijs gelijk.

In de initiële begroting 2023 hebben we per programma ook de beoogde resultaten vermeld, onder meer in de vorm van KPI's, zoals tijdigheid, klanttevredenheid en kwaliteit. Deze doelen zijn niet gewijzigd en gelden dus eveneens voor deze gewijzigde begroting 2023.

Nieuwe categorisering

Vanuit het IBP-programma worden omgevingsdiensten beoordeeld op hun robuustheid. Naast een aantal kwalitatieve criteria zijn er kwantitatieve criteria met betrekking tot de omvang van de basistaken en milieu gerelateerde plustaken, aantal externe fte's en opleidingskosten en innovatie.. Dat levert een extra categorisering op in de begroting. Vooralsnog lijken we voor wat betreft het eerste criterium, boven de gestelde norm van € 16,5 miljoen aan omzet uit te komen. In de jaarrekening over 2023 zal hierop, en op de andere criteria, specifieker worden gerapporteerd.

1.3 Exploitatie begroting

Tabel 3; Baten per klantgroep

Baten x € 1.000	realisatie 2022	init. begr. 2023	act. begr. 2023	Specificatie taakveld '23 bouw	milieu	algemeen
Partners	15.009	14.554	17.504	6.668	7.178	3.657
Provinciale programma's	4.848	4.711	4.861	49	2.395	2.417
Omgevingsdiensten	391	472	537	110	308	118
Derden	734	366	312		183	129
Projecten			983		183	800
Overig / balans			95			95
- doorberekende kosten	671	475	372		372	
- overig	370					
Baten	**22.024**	**20.577**	**24.663**	**6.828**	**10.619**	**7.217**
- verhouding				28%	43%	29%

In bovenstaande tabel zijn de baten gecategoriseerd per klantgroep. Ten opzicht van de initiële begroting is er een nieuwe klantgroep "projecten". Hierin zijn de gesubsidieerde of met doeluitkering bekostigde projecten (niet zijnde van partners) opgenomen.

Naast de projecten zien we de grootste volume toename bij de partners. Het betreft de aanvullende opdrachten van partners én de afspraken die in de werkpakketten 2023 zijn gemaakt. Die laatsten wijken op sommige onderdelen af van de raming in de initiële begroting.

De post 'balans' (en in 2022 'overig') betreft de middelen die ODRA in haar bestemmingsfondsen heeft en dit jaar benut. Het gaat om restanten van innovatiegelden 2022 (€ 46K), geld voor omzetting MBA's (€ 11K) en het bestemmingsfonds 'milieu metingen' De middelen worden gebruikt ter dekking van de investering -en afschrijflasten van nieuwe apparatuur meetdienst.

De post doorberekende kosten betreft materiële kosten die rechtstreeks aan diensten of projecten hangen. Voorbeelden daarvan zijn de kosten voor ons team Meten en advies,

welstandsonderzoeken (Wabo), piket ('opruimkosten') en kosten die ODRN (Nijmegen) bij ons in rekening brengt voor complexe vergunningverlening.

Tabel 4: kosten begroting per kostencategorie

Begroting baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	realisatie 2022	ini begrotin g 2023	act begr. 2023	% tov ini bg' 2023
Baten	**22.024**	**20.577**	**24.663**	20%
Lasten				
Personeel loonkosten				
Medewerkers ODRA	13.172	13.287	16.023	21%
Inhuur externe capaciteit	4.654	3.505	4.112	17%
Personeel overige kosten				
Opleidingen	275	294	481	64%
Algemene personeelskost	556	534	673	26%
Dotatie personeelsvoorzi	-111	60	200	232%
Harmonisatie/detacherin	-66	-100	-80	-20%
Totaal personeel	18.480	17.580	21.408	22%
Huisvesting en facilitair	716	742	824	11%
ICT	804	822	889	8%
Stelselkosten	308	364	400	10%
Advieskosten	490	206	280	36%
Onvoorzien	101	92	99	7%
Programmakosten	748	772	669	-13%
Vrijval balansposten	325		95	
Totaal lasten	**21.971**	**20.577**	**24.663**	20%
Saldo	**53**	**0**	**0**	

Toelichting Personele kosten:

- Loonkosten ODRA-medewerkers
  De initiële begroting is opgesteld voordat de CAO 2022-2023 bekend was. Het was gebaseerd op de feitelijke loonkosten 2021 en een aanname over de gemiddelde loonkosten en cao-verhoging van ca 2%. De CAO voor dit jaar is in maart 2023 vastgesteld en heeft een effect van 7% op de lonen. Daarnaast is het wettelijk verlof met drie dagen toegenomen. Dit heeft een effect op de productiviteit. Die daalt van 1.400 naar 1.374 declarabele uren per fte.
- Personeelskosten stijgen ook door de toegenomen bezetting.
  We hebben meer menskracht nodig om de aanvullende opdrachten en projecten te kunnen uitvoeren. Ons beleid richt zich op structureel werk en (interne) mensen voor aan te nemen. Dat is lastig in de huidige arbeidsmarkt. Ook vinden van externe medewerkers is voor sommige functies lastig en kosten verhogend.
- We verwachten dat we dit jaar een totale bezetting van 218,5 fte nodig hebben. (189 fte initieel begroot). Dit is een toename van 29 fte, hetgeen een toename van de kosten met zich meebrengt van € 3,3 miljoen.
- Het aantal indirecte medewerkers (overhead).
  In absolute zin neemt het aantal medewerkers (overhead) toe met 2,8 fte. Deze toename is nodig voor de uitbreiding bij bedrijfsvoering vanwege meer opdrachten (grotere administratie) en facilitaire zaken en ICT. In 2023 wordt het vooral tijdelijk opgelost met externen, vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.
  Procentueel gezien neemt de omvang van de personele overhead iets af.

Tabel 5: Formatie en bezetting

Formatie bezetting en personele kengetallen	realisatie 2022 intern	extern	totaal		init. begroting 2023 intern	extern	totaal		act. begroting 2023 intern	extern	totaal	
Formatie bezetting												
Productief	130,4	36,2	166,6	82%	125,9	26,6	152,5	81%	149,5	29,7	179,2	82%
Niet productief	32,4	5,2	37,6	18%	36,5		36,5	19%	35,3	4,0	39,3	18%
Totaal bezetting en formatie	162,8	41,4	204,1		162,4	26,6	189,0		184,8	33,7	218,5	
Loonkosten x € 1.000	13.172	4.654	17.826		13.287	3.505	16.792		16.023	4.112	20.134	
Gemiddelde kosten / fte (in €)	**80.929**	**112.448**	**87.319**		**81.824**	**131.780**	**88.856**		**86.697**	**122.150**	**92.159**	
% van de loonsom	84%	26%			79%	21%			80%	20%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder					1%	17%	1,8%		7,1%	8,6%	5,5%	
Bezettingsverschil in euro's									1.835	930	2.765	
Prijsverschil in euro's									901	-324	576	
Ten opzichte van init. begroting 2023									2.736	606	3.342	

Toelichting externe inhuur:

- We hebben, evenals veel branches, last van de krapte op de arbeidsmarkt. Dat uit zich onder meer in de mix van interne bezetting versus externe bezetting. Ons lange termijn doel is een flexibele schil van externen te hebben van 15%. Daar zitten we met deze begroting nog relatief ver van af. Op de keeper beschouwd is aantrekken van externen nog iets makkelijker dan specialisten werven voor een dienstverband. Alle omgevingsdiensten in Gelderland hebben hier last van. We voeren samen een campagne, maar vissen ook in dezelfde vijver met het risico dat we elkaars concurrenten zijn.
- Voor de begroting goed nieuws: we kunnen de inhuurkosten dit jaar realiseren onder het gemiddelde begrote bedrag van de initiële begroting. Deze lagere begroting voor inhuur dekken een klein stukje de meerkosten die we kwijt zijn vanwege een nieuwe CAO. Hierdoor is het mede mogelijk gebleken om in deze geactualiseerde begroting het tarief met 3% te laten stijgen, i.p.v. de gemiddelde cao stijging van 7%.

Toelichting op de overige personeelskosten:

- De opleidingskosten hebben we in deze begroting herijkt op de criteria vanuit het IBP-programma over robuustheid. We hanteren een norm van 3%. (2% in de initiële begroting).
- De algemene personeelskosten zijn 4% van de loonsom, conform de initiële begroting.
- Dotatie personeelsvoorziening. We verwachten éénmalig hoge kosten dit jaar door helaas gelijktijdig optredende casussen. Het betreft voornamelijk transitievergoedingen voor medewerkers. Normaliter is dit meer gespreid over de jaren. Ons structurele begrotingsbedrag ligt normaliter tussen de € 50 en € 100K per jaar.

Toelichting op de kosten bedrijfsvoering: Huisvesting, ICT, advieskosten en onvoorzien.

Op 30 december 2021 heeft het bestuur fiat gegeven voor verhuizing naar de Airborne Tower. Het besluit is gebaseerd op een positieve businesscase. Deze verhuizing is per 1 september gerealiseerd 2022.
Onze initiële begroting (opgesteld maart 2022) was nog gebaseerd op de businesscase voor de transitie. De bijstellingen in deze gewijzigde begroting zijn tweeërlei: we hebben een reëler beeld van alle contractuele afspraken over huisvesting, facilitair -en ict, én we hebben nu beter zicht op de kostenstijgingen (inflatie) op deze kosten. Vele indexaties op de contracten die leveranciers hebben doorgevoerd in 2023, zijn pas begin dit jaar bekend geworden en nu in de wijzigingen opgenomen.

Specifiek:

- Bij de post huisvesting en facilitair (stijging met 11% t.o.v. de initiële begroting) geldt ook dat er een budget is opgenomen voor duurzame mobiliteit. In het najaar 2023 starten we met elektrificeren van het wagenpark, en zullen voor medewerkers een fietsplan (e-bike - lease) worden geïntroduceerd.

- Bij ICT geldt aanvullend dat er hogere kosten zijn te verwachten vanwege de verdere inrichting en professionalisering (lees beveiliging, structurering, archivering) van de office omgeving. Ook is er een stijging vanwege de toename van het aantal medewerkers; meer licenties en meer apparatuur.
- Stelselkosten: Deze is gebaseerd op de afspraken in het Gelders stelsel en de begrotingen van de afzonderlijke omgevingsdiensten die de taken uitvoeren. Nieuw t.o.v. de vorige begroting en 2022 is de contributie aan OD-NL.
- Advieskosten: Deze stijgt vooral mee met de inflatie; tarieven van externe bureaus zijn inmiddels ook hoger dan voorheen.
- Onvoorzien; betreft een stelpost. Nu begroot op 0,4% van de begroting. De post onvoorzien heeft relatie met het weerstandsvermogen. (zie hoofdstuk 'balans'). Indien er voldoende eigen vermogen is om risico's in de bedrijfsvoering op te vangen, zou deze begrotingspost lager kunnen zijn. Bij ODRA is op dit moment de eigen reserve 2,3%, lager dan de risico's. (Deze zijn beschreven in de initiële begroting 2023). In het bestuur is afgesproken dat in het najaar van 2023 een analyse wordt opgesteld voor een structurele omvang van het vermogen.
- Programmakosten: Deze bestaan uit materiële kosten voor de 'meetdienst' (€ 230K), complexe vergunningen (inkoop van ODRN ad € 64K), inschakelen van bedrijven na piketoproepen (€ 72K), materiele kosten voor projecten (€ 122K), en kosten voor programmatuur t.b.v. de gezamenlijke dienst "beheer data, kaarten".
  Een deel van de kosten wordt 1 op 1 doorbelast aan de afnemers (zie toelichting op de baten).

1.4 Overhead.

In de geactualiseerde begroting zal het percentage overhead gelijk blijven op 26%. In absolute zin stijgt de overhead met ruim € 1 miljoen. Voornamelijk door de toename van de kosten voor indirect personeel (CAO en hogere bezetting), en de indexeringen op de materiele kosten.

Tabel 6: Overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	realisatie overhead 2022	directe kosten 2022	totaal kosten 2022	init. begr. overhead 2023	directe kosten 2023	totaal kosten 2023	act. begr. overhead 2023	directe kosten 2023	totaal kosten 2023
Subtotaal personeel	3.319	15.160	18.480	3.204	14.376	17.580	4.062	17.345	21.408
Overige overhead									
Huisvesting en facilitair	716		716	742		742	824		824
ICT	804		804	822		822	889		889
Advieskosten	427	63	490	206		206	205	75	280
Stelselkosten	192	115	307	248	116	364	284	116	400
Onvoorzien en overig	102	748	850	92	772	864	99	669	768
Vrijval balansposten	325		325					95	95
Subtotaal overige overhead	**2.566**	**926**	**3.492**	**2.109**	**888**	**2.997**	**2.301**	**955**	**3.256**
Totaal	**5.885**	**16.086**	**21.972**	**5.313**	**15.264**	**20.577**	**6.363**	**18.300**	**24.663**
totale kosten	21.971			20.577			24.663		
% van de totale kosten	26,8%	73,2%		25,8%	74,2%		25,8%	74,2%	

Hoofdstuk 2: Balans wijzigingen

Er zijn twee aanleidingen voor wijzigingen in de balans in deze geactualiseerde begroting.
De eerste betreft de Jaarrekening 2022, die in april 2023 is vastgesteld. De effecten die we nu meenemen zijn met name de resultaatbestemming, reserves en voorzieningen die in de Jaarrekening zijn gevormd.
Tweede reden zijn de investeringen die in 2022 hebben plaatsgevonden, en die vanaf 2023 leiden tot afschrijvingen.

Omdat vergelijking met de geprognosticeerde Balans 2023 in de initiële begroting van weinig toegevoegde waarde is, wordt hieronder alleen de nieuwe geprognosticeerde Balans ultimo 2023 weergegeven in relatie tot de eindbalans 2022 (= Beginbalans '23).

2.1 Balans 2023

De wijzigingen in de begroting hebben effect op de geprognosticeerde balans ultimo 2023.
In paragraaf 2.2 zijn de afzonderlijke mutaties toegelicht met betrekking tot de vaste activa en passiva. Die kennen min of meer een voorspelbaar karakter en/of zijn gepland.
De vlottende activa en passiva zijn over het algemeen stelposten, gebaseerd op ervaringscijfers.

Tabel 7; Balans 2023

Activa x € 1.000	realisatie 31-12-2022	prognose 31-12-2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Materiële vaste activa	1.387	1.130
Financiële vaste activa		
Vaste activa	1.387	1.130
Vlottende activa		
Voorraden		
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	5.301	5.000
Liquide middelen		100
Onderhanden werk		
Vlottende activa	5.301	5.100
Totaal activa	**6.688**	**6.230**

Passiva x € 1.000	realisatie 31-12-2022	prognose 31-12-2023
Vaste passiva		
Algemene reserve	470	500
Te bestemmen batig saldo		-
Bestemmingsreserves	340	245
Resultaat boekjaar	53	0
Voorzieningen	896	747
Schulden > 1 jaar	625	583
	2.384	2.075
Vlottende passiva		
Vlottende schulden < 1 jaar	4.116	4.055
Overlopende passiva		
Overige schulden	189	100
Vlottende passiva	4.305	4.155
Totaal passiva	**6.688**	**6.230**

2.2 Vermogen, bestemmingsfondsen en voorzieningen

Reserves en bestemming batig saldo 2022

In 2022 is er een batig saldo gerealiseerd van € 53.300. Het algemeen bestuur heeft aangegeven dat dit gebruikt kan worden ter aanvulling van de algemene reserve tot het maximum dat in de GR is vastgesteld, nl € 0,5 miljoen. Er is besloten dat het restant van € 23.500 kan worden gebruikt naar een onderzoek naar het eigen vermogen. Een aantal partners geven in hun zienswijzen op begroting en jaarrekening aan dat zij om principiële redenen het bedrag terug willen ontvangen.

Over de zienswijzen moet nog besloten worden; voor bovenstaande tabel over de reserves zullen beide scenario's leiden tot onttrekking van de €53.000 uit de post "te bestemmen batig saldo". Vanwege uitstel van Omgevingswet zijn ook opleidingsinspanningen doorgeschoven van deels 2020 naar 2022. Onze partners hebben in 2020 een geoormerkt budget ter beschikking gesteld, dat dit jaar zal worden besteed.

Tabel 8: Verloop reserves

Reserves x € 1.000	stand 31-12-2022	toevoeging '23	onttrekking '23	saldo 31-12-2023
Algemene reserve	470,2	29,8		500,0
Te bestemmen batig saldo	53,3		53,3	
BR opleidingen Omgevingswet				
BR innovatie	45,6		45,6	
BR Provincietaken	91,8			91,8
BR Bureau milieumetingen	191,1		38,2	152,9
BR mba's	11,0		11,0	
Totaal reserves	**863,0**	**29,8**	**148,1**	**744,7**

Toelichting op de het verloop reserves

- Met betrekking tot de innovatiegelden, resterend uit 2022, is vooralsnog een besteding van € 45.600 begroot voor het traject Rijker verantwoorden en circulaire economie. In de reguliere begroting is structureel € 100.000 beschikbaar. De bestedingsruimte is met deze wijziging in begroting € 145.600.
- De € 11.000 MBA's is het restant van de middelen die hiervoor in al 2021 zijn gereserveerd. Door uitstel van de omgevingswet was nog niet alles besteed; dit jaar zal dat wel het geval zijn.
- De reserve Provincie taken heeft nog geen concrete besteding. De reserve voor Bureau milieumetingen is bedoeld voor de kosten van de (vervanging)investeringen van apparatuur.

Voorzieningen

We hebben drie voorzieningen op de balans opgenomen en in de tabel weergegeven:

- De voorziening Harmonisatie is een langlopende voorziening, ontstaan bij de oprichting van ODRA, ruim 10 jaar geleden. Het dekt de meerkosten in de salarissen van medewerkers die toen zijn overgekomen van de provincie Gelderland.
- Geprognosticeerd is een gedeeltelijke vrijval van bovenmatig verlof. Er wordt vanuit het management gestuurd op de 'verlof stuwmeren' en geplande opname van de opgebouwde rechten.
- De post Personeel betreft kosten voor individuele trajecten met voormalige ODRA-medewerkers. Daarvoor was een voorziening getroffen die geheel zal worden besteed.

Tabel 9; verloop voorzieningen

Voorzieningen x € 1.000	stand 31-12-2022	toevoeging '23	onttrekking '23	saldo 31-12-2023
Harmonisatie Prov. Gelderland	381,4		36,7	344,7
Verlofsparen	483,1		80,5	402,6
Personele kosten	31,0		31,0	-
Totaal voorzieningen	**895,5**		**148,2**	**747,3**

Investeringen en materiele activa

De investeringen zijn dit jaar gering:

- Er is nieuwe (vervanging) apparatuur nodig voor de meetdienst.
- We maken een start met het elektrificeren van het wagenpark in het kader van de duurzame mobiliteit.
- De organisatie groeit; dit houdt in dat we mobiele ict-apparatuur aanschaffen.
- Investeringen in de huisvesting en meubilair is niet nodig; onze nieuwe kantoorruimte is vooralsnog voldoende ingericht voor de huisvesting van deze extra medewerkers.

Langlopende lening

Ter dekking van de investeringen in de huisvesting hebben we in 2022 een 15-jarige lening afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 625.000. De aflossing loopt parallel met de afschrijvingen.

Tabel 10; materiele vaste activa

Materiële vaste activa x € 1.000	stand 31-12-2022	toevoeging '23	afschrijving '23	saldo 31-12-2023
Apparatuur en voertuigen	131,2	5,0	34,7	101,5
Infrastructuur kantoor	455,0		31,4	423,6
Kantoormeubilair	368,9		52,2	316,7
ICT-apparatuur	333,4	15,0	116,2	232,2
ICT-software	98,1		42,3	55,8
	1.386,6	**20,0**	**276,8**	**1.129,9**

Bijlagen

In de navolgende bijlagen hebben we de specificaties opgenomen van de geactualiseerde begroting.

Bijlage 1: Betreft de begrote omzet voor ODRA per klant. Dit zijn de kosten voor de partners. Deze komen overeen met de afgesproken werkpakketten voor 2023 + aanvullende opdrachten.
Bijlage 2 en 3: geven de geactualiseerde aantallen producten en diensten weer.
Bijlage 4: geeft de actualisatie van de gezamenlijke diensten, de projecten en materiele kosten.
En in Bijlage 5 zijn kengetallen opgenomen

Detail toelichtingen zijn in dit document achterwege gelaten. Deze zijn bij klanten bekend via de afspraken over de werkpakketten. De algemene lijn is in hoofdstuk 1 en 2 gegeven.

Bijlage 1; Begrote omzet per klant

Baten per klant x € 1.000	Bouw producten x tarief	Milieu producten x tarief	Totaal producten x tarief	Bouw diensten x € 95	Milieu diensten x € 95	Algemeen diensten x € 95	Totaal diensten x € 95	Gezamenlijke diensten Alle partners *)	Deel partners **)	Alge meen ***)	Totaal	Overige baten ****)	Totaal baten act. begr. 2023	aandeel bouw	aandeel mil. & alg.	%	Aantal producten	Uren diensten	Totaal baten init. begr. 2023	Totaal baten realisatie 2022	% tov ini bg 23
Arnhem	2.666	989	3.656	544	597	858	1.999	199	257	150	606	141	6.401	*3.466*	*2.935*	28%	4.834	21.038	5.668	6.248	13%
Doesburg	332	70	402	19	33	53	105	17	17	13	47	13	568	*381*	*186*	2%	472	1.107	145	238	292%
Duiven	10	217	228	5	91	28	124	29		14	43	20	415	*35*	*380*	2%	291	1.304	390	340	6%
Lingewaard	1.111	433	1.544	285	425	644	1.354	83	74	63	220	80	3.198	*1.469*	*1.729*	14%	2.017	14.251	3.257	2.792	-2%
Overbetuwe	19	480	499	29	292	111	432	63		48	110	58	1.099	*105*	*993*	5%	681	4.545	992	925	11%
Provincie regulier		330	330		599	1.122	1.720	80		28	107	249	2.406	*249*	*2.158*	11%	325	18.263	1.239	1.255	94%
Provincie Bodemtaken				333	423		755						755	*333*	*423*	3%		7.950	550	780	37%
Provincie Complexe Handl				49	2.395	1.157	3.601					45	3.646	*94*	*3.552*	16%		37.909	3.533	3.602	3%
Provincie Aandachtsbedrij						1.173	1.173					42	1.215	*42*	*1.173*	5%		12.348	1.178	1.254	3%
Renkum	672	182	854	72	94	275	441	59	49	45	154	41	1.489	*834*	*655*	7%	1.163	4.641	1.385	1.517	8%
Rheden	52	239	291	11	86	76	173	59		44	103	48	615	*110*	*505*	3%	707	1.822	536	558	15%
Rozendaal	3	7	9	1	3	3	7	10		7	17	7	40	*10*	*30*	0%	18	78	31	29	31%
Westervoort	2	45	47	1	19	11	31	21		10	31	14	123	*17*	*106*	1%	67	328	109	96	13%
Zevenaar	20	334	354	20	205	44	269	59		28	87	55	765	*95*	*670*	3%	495	2.832	728	849	5%
Subtotaal partners	4.886	3.327	8.213	1.367	5.262	5.556	12.185	679	397	450	1.526	813	22.737	*7.241*	*15.495*	100%	11.070	128.416	19.740	20.483	15%
% van de omzet			36%				54%				7%	4%									
Subtotaal OD's		24	24	110	170	118	399	114			114	0	537		*537*		54	3.955	471	391	14%
Subtotaal derden					175	129	304	8			8	0	312		*312*			3.306	267	1.148	-77%
Subtotaal projecten					183	800	983						983					10.685	100		
Subtotaal balans													95		*95*						
Totaal klanten	4.886	3.351	8.237	1.478	5.790	6.603	13.871	801	397	450	1.648	813	24.663	7.241	16.439	1	11.124	146.362	20.577	22.022	20%
% van de omzet			33%				56%				7%	3%									

*) *betreft beheer zones, kaarten en data, data- en ketengedreven toezicht, strafrecht, klantadvies milieu en piketdienst*

**) *betreft klantadvies bouw*

***) *betreft projectmanagement/meewerken project Omgevingswet, energie, GUOV, circulariteit en innovatiebudget*

****) *zie specificatie tabel overige baten*

Bijlage 2; Producten en Diensten overzicht

Omschrijving product	Taakveld	Kengetal 2023	Kostprijs 2023	Aantal producten act. begr. 2023	Baten 2023 per product x 1.000	%	Aantal producten init. begr. 2023	Aantal producten realisatie 2022
Programma 1. Vergunningverlening								
Aanpassingen omgevingsvergunning mba	Milieu	13	€ 1.235	8	€ 10	0%	8	6
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	€ 380	40	€ 15	1%	40	26
Maatwerk milieu	Milieu	14	€ 1.330	61	€ 81	1%	60	56
Meldingen behandelen Besluit bouwen en leefomgeving	Bouw	1	€ 95	1.388	€ 132	31%	1.383	1.469
Meldingen mba	Milieu	10	€ 950	464	€ 441	10%	453	394
Omgevingsvergunning BRIKS cat 1 /gevolgklasse 1	Bouw	9	€ 855	1.778	€ 1.520	40%	1.368	1.490
Omgevingsvergunning BRIKS cat 2 /gevolgklasse 2	Bouw	23	€ 2.185	513	€ 1.121	11%	484	492
Omgevingsvergunningen milieubelastende activiteiten	Milieu	22	€ 2.090	51	€ 107	1%	56	33
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	€ 1.045	175	€ 183	4%	172	183
Totaal (+ gemiddelden)		**8,8**	**€ 806**	**4.478**	**€ 3.609**	100%	**4.024**	**4.149**
		aandeel bouw		3.719	2.788	83%	3.275	3.477
		aandeel milieu/alg		759	821	17%	749	672
Programma 2. Toezicht en Handhaving								
Controle Alcoholwet	Milieu	5	€ 475	30	€ 14	1%		
Controle asbest/sloop	Bouw	9	€ 855	229	€ 196	5%	229	230
Controle BRIKS / gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	€ 2.185	244	€ 533	5%	229	202
Controle BRIKS / gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	€ 4.560	89	€ 406	2%	93	64
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	€ 760	1.267	€ 963	28%	1.107	1.391
Handhavingscontrole	Milieu	10	€ 950	109	€ 103	2%	99	116
Hercontrole milieu	Milieu	6	€ 570	642	€ 366	14%	611	432
Klachtbehandeling	Milieu	2	€ 190	2.006	€ 381	45%	1.882	2.907
Preventief milieutoezicht	Milieu	9	€ 855	1.691	€ 1.446	38%	1.635	1.552
Projectcontrole - WNB	Milieu							45
Rapportageverplichting overig	Milieu	4	€ 380	219	€ 83	5%	290	176
Toezicht vuurwerkevenementen	Milieu	12	€ 1.140	120	€ 137	3%	115	100
Totaal (+ gemiddelden)		**7,6**	**€ 696**	**6.646**	**€ 4.628**	100%	**6.290**	**7.215**
		aandeel bouw		1.829	2.098	28%	1.658	1.887
		aandeel milieu/alg		4.787	2.516	72%	4.632	5.328
Totaal producten		**7,8**	**€ 740**	**11.124**	**€ 8.237**		**10.314**	**11.364**
		aandeel bouw		8.506	**€ 4.886**	59%	7.907	8.805
		aandeel milieu/alg		2.588	**€ 3.337**	41%	2.407	2.559

Omschrijving dienst	Taakveld	Aantal uren act. begr. 2023	Baten 2023 per dienst x 1.000	%	Aantal uren init. begr. 2023	Aantal uren realisatie 2022
Programma 1. Vergunningverlening						
Advies omgevingskwaliteit	Bouw	1.671	€ 159	12%		
Advies omgevingsvergunningen en meldingen mba	Milieu	607	€ 58	4%	292	681
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	3.137	€ 298	22%	2.633	645
Begeleiden initiatief milieu	Milieu	1.022	€ 97	7%	1.315	4.456
Beoordelingen Bbl	Bouw	2.040	€ 190	15%	2.240	1.499
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	2.312	€ 220	17%	2.522	5.180
Omgevingsvergunning BRIKS cat 3 /gevolgklasse 3	Bouw	660	€ 63	5%	2.320	1.945
Omgevingsvergunning complexe bedrijven ODRA	Milieu	2.509	€ 238	18%	2.684	2.051
Subtotaal		**13.958**	**€ 1.322**	100%	**14.006**	**16.457**
	aandeel bouw	5.837	€ 551	42%	7.193	4.089
	aandeel milieu/alg	8.121	€ 771	58%	6.813	12.368
Programma 2. Toezicht en Handhaving						
Bestuursdwang uitvoeren	Algemeen	250	€ 24	2%	250	32
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu	666	€ 63	5%		
Controle bestaande bouw en RO	Bouw	4.581	€ 435	33%	4.312	4.194
Controle bodemsanering	Milieu	5.818	€ 551	42%	6.608	6.210
Controle complex bedrijf	Milieu	9.399	€ 892	67%	9.649	11.631
Controle graven in de bodem onder de IW	Milieu	2.790	€ 263	20%	2.619	4.744
Handhavingsbesluit nemen	Algemeen	10.694	€ 1.016	77%	10.323	10.776
Handhavingscontrole - PCH	Milieu	670	€ 64	5%	670	
Hercontrole milieu - PCH	Milieu	1.410	€ 134	10%	1.410	
Juridische expertise handhaving	Algemeen	4.782	€ 454	34%	5.256	5.479
Keten- en data gedreven toezicht - PCH	Milieu	795	€ 76	6%		
Klachtbehandeling - PCH	Milieu	2.028	€ 193	15%	2.028	
Preventief milieutoezicht - PCH	Milieu	657	€ 62	5%	657	
Projectcontrole	Milieu	8.379	€ 790	60%	2.504	3.454
Rapportageverplichting EPRTR	Algemeen	1.289	€ 122	9%	1.101	
Rapportageverplichting overig - PCH	Milieu	1.572	€ 149	11%	1.572	602
Rapportbehandeling bedrijfsmelding en melding ong	Milieu	1.524	€ 145	11%	1.464	1.205
Strafrecht - PCH	Milieu	600	€ 57	4%		191
Transportcontrole	Milieu				250	
Toezicht milieu	Milieu					8.351
Subtotaal		**57.904**	**€ 5.490**	100%	**50.673**	**56.869**
	aandeel bouw	4.581	€ 435	8%	4.312	4.194
	aandeel milieu/alg	53.323	€ 5.055	92%	46.361	52.675
Programma 3. Advies						
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	10.073	€ 956	72%	9.636	12.016
Afhandeling Woo-verzoeken	Algemeen	670	€ 64	5%	465	
Beoordeling saneringsevaluatie	Bouw	3.505	€ 333	25%	2.980	3.950
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	8.373	€ 790	60%	9.994	8.595
Meetadviesrapport luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	1.765	€ 168	13%		
Advies milieu	Milieu					119
Subtotaal		**24.386**	**€ 2.310**	100%	**23.075**	**24.680**
	aandeel bouw	3.505	€ 333	14%	2.980	3.950
	aandeel milieu/alg	20.881	€ 1.977	86%	20.095	20.730
Programma 5. Algemeen en Projecten						
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	3.614	€ 343	7%	2.745	2.234
Detachering	Algemeen	3.096	€ 288	6%	768	1.829
Faciliteren participatietraject	Milieu	470	€ 45	1%	1.785	593
Meewerken aan programma of project	Algemeen	15.750	€ 1.478	31%	9.666	14.823
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	977	€ 93	2%	1.000	373
Programma- en projectmanagement	Algemeen	16.834	€ 1.594	33%	15.755	14.705
*) Overige diensten	Algemeen	9.754	€ 909	19%		
Subtotaal		**50.495**	**€ 4.749**	100%	**31.719**	**34.557**
	aandeel milieu/alg	50.495	€ 4.749	100%	31.719	34.557
Totaal uren		**146.743**	**€ 13.871**		**119.473**	**132.563**
	aandeel bouw	13.923	€ 1.319	10%	14.485	12.233
	aandeel milieu/alg	132.820	€ 12.552	90%	104.988	120.330

Bijlage 3; Gezamenlijke diensten en projecten en materiele baten

Omschrijving gezamenlijke dienst x € 1.000	Thema	act. begr. 2023	init. begr. 2023	realisatie 2022	toelichting
Piketdienst	milieu	110,4	106,9	93,8	alle partners
Strafrecht	milieu	152,0	202,4	254,0	alle partners
Keten- en data gedreven toezicht	milieu	176,5	244,0	176,7	alle partners
Keten- en data gedreven toezicht	milieu	114,0	110,4	55,2	alle omgevingsdiensten
Beheer zones, kaarten en data	milieu	172,8	167,3	147,4	alle partners
Beheer zones, kaarten en data	milieu	7,7	7,5	8	Montferland
Klantadvisering	milieu	67,5	65,3	5,4	alle partners
Klantadvisering	bouw	396,7	368,0	425,4	alle bouwpartners
Gezamenlijke dienst innovatiebudget	algemee	103,3	100,0	147,9	alle partners
Gezamenlijke dienst voor algemeen deel van de projecten	GUOV	23,7	22,9	20,4	gemeentelijke partners
Omzetting MBA's	milieu			53,3	
Subtotaal reguliere gezamenlijke diensten		1.324,5	1.394,7	1.387,5	
Programma Duurzaamheid:	Energie	142,5	138,0	203,5	gemeentelijke partners
	Circulari	47,5	46,0	31,2	gemeentelijke partners
Programma Omgevingswet:	Omgevir	133,1	128,8	276,2	alle partners
Subtotaal gezamenlijke programma's en projecten		323,1	312,8	510,9	
Totaal gezamenlijke diensten		**1.648**	**1.708**	**1.898**	

klant	inwoners		stemverhouding		sleutel 60% inwoners - 40% stemverhouding	sleutel Briks
Arnhem	163.108	34%	22	22%	29%	68%
Doesburg	11.082	2%	3	3%	3%	
Duiven	24.986	5%	3	3%	4%	
Lingewaard	46.938	10%	16	16%	12%	19%
Overbetuwe	48.267	10%	8	8%	9%	
Provincie Gelderland	43.032 *)	9%	16	16%	12%	
Renkum	31.403	7%	12	12%	9%	13%
Rheden	43.444	9%	8	8%	9%	
Rozendaal	1.737	0%	3	3%	1%	
Westervoort	14.965	3%	3	3%	3%	
Zevenaar	44.392	9%	8	8%	9%	
Totaal	473.354	100%	102	100%	100%	100%
*) gemiddelde van 10 gemeentelijke partners						

De kosten voor de gezamenlijke diensten nemen af. Oorzaak is een technische overheveling van activiteiten strafrecht en keten- data gedreven werken naar het programma complexe handhaving.

De kosten voor de gezamenlijke diensten worden via de vastgestelde verdeelsleutel (60% inwoners en 40% stemverhouding) in werkprogramma's opgenomen. De aantallen inwoners worden jaarlijks herijkt, hetgeen kleine verschuivingen met zich meebrengt.

Bijlage 4; Specificatie overige baten

Baten per klant x € 1.000	Uitbesteed complexe VV	Omgevings-wet	Archief	Beleids-advisering uitvoering	Out of pocket	Meetdienst provincie	Totaal overige baten	bouw	milieu	algemeen
Arnhem	5	27	46	63			141		*5*	*137*
Doesburg		3	4	6			13			*13*
Duiven		4	7	9			20			*20*
Lingewaard	22	12	19	26			80		*22*	*58*
Overbetuwe	15	8	15	20			58		*15*	*43*
Provincie Regulier			19			230	249		*230*	*19*
Provincie Complexe Handhaving					45		45			*45*
Provincie Aandachtsbedrijven					42		42			*42*
Renkum		9	14	19			41			*41*
Rheden	7	8	14	19			48		*7*	*40*
Rozendaal		1	2	3			7			*7*
Westervoort		3	5	7			14			*14*
Zevenaar	15	8	14	19			55		*15*	*41*
Dummy partners										
Subtotaal partners	64	84	158	190	87	230	813	-	*294*	*519*
Subtotaal OD's						0	0			*0*
Subtotaal derden						0	0			*0*
Totaal klanten	64	84	158	190	87	230	813	-	*294*	*519*

Naast -en in de werkprogramma's zijn materiele kosten opgenomen.

- De posten "archief" (t.b.v. kwartier-maken) en "beleidsadvisering" zijn niet in de werkprogramma's opgenomen; hiervoor zijn afzonderlijke plannen in partneroverleg en bestuur gepresenteerd en geaccordeerd.
- De overige posten zijn opgenomen in de werkprogramma's
- De materiele post voor Wabo kosten is niet meer opgenomen. We gaan ervanuit dat de kosten door Lingewaard en Arnhem zelf worden betaald. Ook is een deel van hetgeen eerst werd uitbesteed, nu opgenomen als te leveren dienst door ODRA.

Bijlage 5; Kengetallen

Weerstandsvermogen x € 1.000	stand 31-12-2022	stand 31-12-2023	
Algemene Reserve	470	500	2,4%
Resultaat boekjaar	53	0	
Bestemmingsreserves			
BR opleidingen Omgevingswet			
BR innovatie	46		
BR Provincietaken	92	92	
BR Bureau milieumetingen	191	153	
BR mba's	11		
totaal bestemmingsreserves	340	245	
Totaal	**863**	**745**	
Omzet	19.457	20.584	
- percentage omzet	4,4%	3,6%	

Financierings kengetallen	realisatie 2022	act. begr. 2023
Netto schuldquote	-1,9%	-1,6%
Netto schuldquote (verstrekte	-1,9%	-1,6%
Solvabiliteit	12,9%	11,7%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%
Liquiditeit (current ratio)	123,2%	122,7%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Tariefopbouw in euro	realisatie 2022	init. begr. 2023	act. begr. 2023	benchmark 2023
Personeelskosten direct	€ 66	€ 67	€ 67	€ 58
Personeelskosten indirect	€ 15	€ 15	€ 16	€ 18
Materieel				
- huisvesting & facilitair	*€ 3*	*€ 4*	*€ 3*	*€ 9*
- ict	*€ 4*	*€ 4*	*€ 3*	*€ 4*
- overige kosten	*€ 3*	*€ 2*	*€ 6*	*€ 5*
Overhead	€ 10	€ 10	€ 13	€ 18
Beleidsruimte *)	€ 1			€ 2
Totaal	**€ 92**	**€ 92**	**€ 95**	**€ 95**
Aantal productieve uren	1.412	1.400	1.374	1.374

* in 2022 betrof dit het batig saldo

Toelichting:

- Vanuit de CAO is bepaald dat het bovenwettelijk verlof tot drie dagen per fte kan stijgen, afhankelijk van oude regelingen over aanvullende verlof afspraken. Deze worden geharmoniseerd. Effect voor ODRA is dat het normatieve aantal productieve uren daalt tot 1374.
  Dit is gelijk aan de benchmark die ODRA hanteert, nl de “handleiding overheidstarieven”.
- De verdeelsleutel wordt jaarlijks herijkt op de inwoner aantallen. Dat is in deze tabel opgenomen. Dit heeft (geringe) invloed op de verdeling van de kosten voor gezamenlijke diensten.